

РЕЦЕНЗІЯ

офіційного рецензента, доктора медичних наук, професора **ЗАІЧКО Наталії Валентинівни**, завідувача кафедри біохімії ім. професора О. О. Пентюка Вінницького національного медичного університету (ВНМУ) ім. М.І. Пирогова на дисертаційну роботу здобувача кафедри клінічної анатомії та оперативної хірургії **Хімича Олексія Сергійовича** на тему: «**Морфологічне та мікробіологічне обґрунтування ефективності застосування імуномодулятора з антисептиком при лікуванні інфікованих та гнійних ран в експерименті**», представлену до захисту в спеціалізовану Вчену раду ДФ 05.600.127, що утворена згідно наказу ректора ЗВО Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова МОЗ України № 87 від 29 серпня 2024 року на підставі рішення Вченої ради ВНМУ ім. М.І. Пирогова № 1 від 28 серпня 2024 року з правом прийняття до розгляду та проведення разового захисту дисертації на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 222 «Медицина»

1. Ступінь актуальності обраної теми.

Гостра та хронічна ранова інфекція залишається однією з вагомих причин суттєвого погіршення якості життя, втрати працездатності і підвищення смертності населення у різних країнах. Хірургічна інфекція шкіри та м'яких тканин є однією із найбільш поширених бактеріальних інфекцій у світі, близько 75% випадків якої припадає на осіб працездатного віку, у 10% пацієнтів спостерігається залучення у патологічний процес внутрішніх органів із загальною летальністю близько 4-7%. Частота ранових хірургічних ускладнень в середньому сягає 14-20%, при цьому збільшується кількість хворих із гнійними процесами, які призводять до септичних ускладнень. Тому питання щодо ефективного лікування інфікованих, хронічних та гнійних ран визначається експертами як нагальна проблема хірургічної галузі та сфери охорони здоров'я.

Зважаючи на вищевказане, дисертаційна робота Хімича Олексія Сергійовича на тему: «Морфологічне та мікробіологічне обґрунтування ефективності застосування імуномодулятора з антисептиком при лікуванні інфікованих та гнійних ран в експерименті» є своєчасною та актуальною для

теоретичної і практичної медицини, оскільки присвячена пошуку нових способів лікування інфікованих та гнійних ран шляхом розробки та застосування комбінованого лікарського засобу на основі 0,02% розчину декаметоксину та імуностимулятора бластомунілу в експерименті.

2. Оцінка наукового рівня дисертації і наукових публікацій здобувача.

Дисертаційна робота Хімича О.С. виконана на належному науково-методичному рівні, що засвідчують достатньо глибокий патентно-науковий пошук (із ретельним аналізом 118 наукових джерел); чітко сформульовані мета та завдання дослідження; обґрунтовані сучасні інформативні методи експериментальних, мікробіологічних, морфологічних, математико-статистичних досліджень; ретельно проведені усі етапи експериментально-клінічного спостереження за піддослідними тваринами на етапах моделювання та лікування інфікованих та гнійних ран. Статистичне опрацювання отриманих результатів виконано на належному науковому рівні, за допомогою ліцензованих програм для статистичного аналізу та відповідних методів варіаційної статистики, що є загальноприйнятими для медичних досліджень.

Висновок комітету з біоетики ВНМУ ім. М.І Пирогова свідчить про відповідність проведених досліджень вітчизняним та міжнародним біоетичним нормам на етапах планування та виконання роботи (протокол № 3 від 03.11.2023; протокол №7 від 27.05.2024).

Висновки, практичні рекомендації дисертаційного дослідження витікають із результатів проведених досліджень, є завершеними, чіткими та логічними свідченнями виконання поставлених наукових завдань та підтверджують досягнення мети роботи. Представлена дисертація виконана на сучасному науковому рівні та відповідає вимогам щодо проведення наукових досліджень.

За результатами дисертаційної роботи опубліковано 15 наукових праць: 6 статей у наукових фахових виданнях МОН України (категорія Б), 8 – в

матеріалах конгресів, конференцій та інших друкованих джерелах, 1 патент України на корисну модель (№51046). Отримано 2 свідоцтва на авторський твір (№ 124910; № 124974).

3. Новизна представлених теоретичних та/або експериментальних результатів проведених здобувачем досліджень, повнота викладу в опублікованих працях.

Дисертантом розроблено новий метод лікування контамінованих гнійно-некротичних ран з використанням комбінованого препарату з антисептичними та імуномодулюючими властивостями (0,02% розчину декаметоксину з бластомунілом) в залежності від фази ранового процесу. Уперше встановлено динаміку морфологічних змін ранового процесу при використанні 0,02% розчину декаметоксину з бластомунілом, мікробіологічно обґрунтовано ефективність застосування цієї комбінації (при парентеральному та аплікаційному введенні) для лікування інфікованих ран та гнійно-некротичних процесів м'яких тканин.

За результатами дисертаційного дослідження розроблено комбінований препарат «Бластодек», оригінальність та пріоритет якого засвідчено 2 свідоцтвами на авторський твір (№ 124910 від 19 березня 2024, ідентифікатор Національного органу інтелектуальної власності «Український національний офіс інтелектуальної власності та інновацій» CR2819190324; № 124974 від 21 березня 2024, ідентифікатор CR0904210324). На основі проведеного дослідження експериментально обґрунтовано покази для подальшого клінічного застосування «Бластодеку» у хірургічній практиці.

Результати дисертаційного дослідження Хімича О.С. повністю викладені в опублікованих наукових працях та обговорені на науково-практичних конференціях, у тому числі з міжнародною участю. Наукові праці здобувача оформлені на належному науковому рівні, пройшли усі етапи експертних оцінок.

4. Наукова обґрунтованість та відповідність темі дисертації отриманих результатів, наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації.

Дисертаційна робота Хіміча О.С. виконана у відповідності до плану науково-дослідних робіт кафедри клінічної анатомії та оперативної хірургії Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова МОЗ України і є фрагментом планової комплексної теми НДР «Особливості компенсаторно-приспосувальних процесів при різноманітних захворюваннях і пошкодженнях організму людини та тварин і клініко-експериментальне обґрунтування нових способів хірургічного лікування» (№ ДР 0118U007342), а дисертант є її співвиконавцем. Наукові положення дисертації ґрунтуються на достатній кількості експериментального матеріалу, опрацюванні масиву фахових наукових джерел літератури з обраної теми, критичному аналізу та узагальненні отриманих результатів, авторському баченні подальших перспектив розвитку обраного наукового напрямку. Результати дисертаційної роботи Хіміча О.С. доповнюють напрацювання інших авторів за основним напрямом досліджуваної теми. Висновки відповідають завданням роботи і засвідчують досягнення поставленої мети.

Результати власних досліджень, наукові положення та висновки дисертаційної роботи Хіміча О.С. повністю відповідають темі дисертації і глибоко розкривають її.

5. Рівень виконання поставленого наукового завдання та оволодіння здобувачем методологією наукової діяльності.

Поставлені 5 наукових завдань повністю розв'язані в дисертаційній роботі на належному науковому рівні. Дисертант самостійно провів аналіз наукової літератури за темою дослідження, разом із науковим керівником визначив мету, завдання роботи та запланував тему дослідження. Хіміч О.С. опанував усі необхідні експериментальні методики в рамках свого дослідження, виконав експерименти (включаючи мікробіологічні, хірургічні, лабораторні та гістологічні дослідження), самостійно провів збір, аналіз та

статистичну обробку цифрових даних, сформував основні протоколи первинної документації, опрацював та написав всі розділи дисертації. У співпраці з науковим керівником виконав аналіз та узагальнення отриманих результатів та сформував логічні і чіткі висновки з наукової роботи. Дисертаційна робота написана на високому науковому рівні і доводить отримання кваліфікації, необхідної для сучасного дослідника. У наукових працях, що видані у співавторстві, внесок дисертанта є визначальним. Автор не запозичував ідеї та розробки співавторів публікацій.

6. Теоретичне і практичне значення результатів дослідження.

Теоретичне значення результатів дисертаційного дослідження Хімча О.С. полягає у розширенні наукових уявлень щодо можливості використання імуномодуляторів та їх комбінації з антисептиками у лікуванні інфікованих та гнійних ран. Автором доповнена інформація щодо особливостей впливу бластомунілу та його комбінації з декаметоксином на морфологічні та мікробіологічні параметри уражених тканин на різних етапах ранового процесу.

Результати дослідження використовуються в лекційному курсі та при проведенні практичних занять на кафедрі клінічної анатомії та оперативної хірургії та кафедрі мікробіології Вінницького національного медичного університету ім. М. І. Пирогова, кафедрі анатомії, клінічної анатомії та оперативної хірургії Буковинського державного медичного університету; кафедрі анатомії з клінічною анатомією та оперативною хірургією Полтавського державного медичного університету; кафедрі оперативної хірургії з топографічною анатомією Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького.

7. Рекомендації щодо подальшого використання результатів дисертації в практиці.

Результати дисертаційного дослідження можуть бути рекомендовані до використання у навчально-методичній та науковій роботі кафедр теоретичного та хірургічного напрямку в закладах вищої медичної освіти

України. Експериментальне обґрунтування доцільності лікування інфікованих та гнійних ран із застосуванням комбінованого препарату 0,02% декаметоксину із бластомунілом є передумовою для подальших клінічних досліджень з метою застосування даного способу в профільних лікувальних закладах.

8. Відсутність (наявність) порушень академічної доброчесності.

За результатами перевірки дисертаційної роботи та наукових публікацій Хімича О.С. програмою «StrikePlagiarism» встановлено, що текст є оригінальним. Рівень оригінальності становить 95,47 %. За перевіркою посилань комп'ютерною програмою визначено, що наявні окремі співпадіння з власними публікаціями, термінологією, посиланнями на літературу та загальноживаними фразами. Не було виявлено плагіату, самоплагіату, фабрикування, фальсифікування даних чи будь яких інших порушень принципів академічної доброчесності.

9. Висновок про відповідність дисертації встановленим вимогам.

Дисертація Хімича Олексія Сергійовича на тему: «Морфологічне та мікробіологічне обґрунтування ефективності застосування імуномодулятора з антисептиком при лікуванні інфікованих та гнійних ран в експерименті», що представлена на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 222 Медицина, є самостійною та завершеною науковою працею, виконана на сучасному науково-методичному рівні, містить раніше не захищені наукові положення та теоретичні узагальнення, що в сукупності вирішують актуальну задачу сучасної експериментальної медицини щодо наукового обґрунтування ефективності використання імуностимулятора бластомуніла та його комбінації з декаметоксином для лікування інфікованих та гнійних ран в експерименті.

Одержані під час виконання дисертаційної роботи результати мають вагоме значення для сучасної науки та підтверджуються документами, які засвідчують проведення таких досліджень. За основними змістовими ознаками, актуальністю, науковою новизною та обґрунтованістю основних

положень, висновків і рекомендацій, теоретичним і практичним значенням, дисертація Хімича Олексія Сергійовича повністю відповідає вимогам Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44 зі змінами, внесеними згідно з Постановою КМ від 21 березня 2022 р. № 341, від 19 травня 2023 р. № 502 та від 03 травня 2024 р. № 507 та оформлена відповідно до наказу МОН України № 40 від 12.01.2017 «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації», а її автор заслуговує на присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 222 «Медицина».

Рецензент

завідувач кафедри біохімії ім. О.О. Пентюка
Вінницького національного
медичного університету ім. М.І. Пирогова,
доктор медичних наук, професор

Наталія ЗАІЧКО